

[Indenrigsministeren.]

Tal, naar de Arbejder, der er sat i Gang indenfor Landkommunerne, og det har ikke været saa helt lille et Tal, medregnes. Tillige er det oplyst for Indenrigsministeriet gennem Indberetninger fra Kommunerne, at der er planlagt Arbejder til Igangsættelse i Tiden efter 1. Maj 1928 omfattende et Antal Arbejdsdage, som anslaaes til 960 000. Det maa saaledes siges, at der med den indeværende Vinter for Øje virkelig er en betydelig Reserve af Arbejder til Disposition til Imødegaelse af Arbejdsløsheden. Efter 1. Oktober 1928 har Indenrigsministeriets Arbejdsudvalg anerkendt 18 Nødhjælpsarbejder med i alt 30 000 Arbejdsdage, men Planer til et langt større Antal Arbejder har været fremsendt. Disse Arbejder har imidlertid været af den Beskaffenhed, at Arbejdsudvalget ikke har ment at kunne anerkende dem som Nødhjælpsarbejder. Men dette Tal for anerkendte Arbejder i Begyndelsen af denne Vinter er dog væsentlig mindre end det Antal, som paa det tilsvarende Tidspunkt i Fjor var godkendt, og det synes at tyde paa, at Trangen paa nærværende Tidspunkt i hvert Tilfælde endnu ikke er saa fremtrædende, som Tilfældet var paa samme Tidspunkt i Fjor. Det kan ogsaa hænge sammen med, at Antallet af arbejdsløse er væsentlig mindre i Aar end i Fjor. Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne ved, at ved den sidste Opgørelse af 14. December var Tallet 53 600. Jeg giver ganske det ærede Medlem Ret, naar han siger, at det er et højst sørgeligt Tal, som det var overordentlig ønskeligt at faa reduceret, men jeg maa dog mene, man har Ret til at give Udtryk for Tilfredshed med, at det dog frembyder en væsentlig Nedgang sammenlignet med Tallene for de tilsvarende Tidspunkter de foregaaende Aar, for disse Tal var 66 400, 73 800 og 69 100 henholdsvis i 1927, 1926 og 1925, saaledes at der dog nu er 20 000 arbejdsløse færre anmeldt til Arbejdsanvisningskontorerne end paa samme Tidspunkt i 1926, da det socialdemokratiske Ministerium nærmede sig Afslutningen paa sin Arbejdsdag.

Man hævdede ogsaa i Fjor, at naar dette Forslag fremsattes, var Grunden først og fremmest den, at man nærede Frygt for, at Kommunerne skulde komme i store Vanskeligheder med Hensyn til Fremskaffelsen af de fornødne Midler til at lade Arbejderne udføre. Det har imidlertid vist sig, at saadanne Vanskeligheder var aldeles ikke til Stede, og at Kommunerne har kunnet opnaa Midler gennem Laanstiftelse paa nogenlunde lige saa gode Vilkaar som dem,

Staten opnaar. At man under Hensyn til selve disse Arbejders Karakter, naar der fra Ministeriets Side gives Laanetilladelse, maa sætte Afdragsfrister, som er forholdsvis korte, hvorved disse Laan under Hensyn til Kursens Virkning i det korte Aaremaal bliver forholdsvis dyre — ja, det er en Nødvendighed ogsaa under Hensyn til Karakteren og Værdien af de Arbejder, som man agter at anvende Laanene til. Men i det væsentlige har Kommunerne gennem deres Sammenslutning kunnet laane paa de samme Vilkaar som Staten, og det har for Resten vist sig, at Kommuner ogsaa har kunnet dette uden at gaa ind i noget som helst solidarisk Ansvar. Jeg minder om, at medens man i Fjor ved denne Tid var af den Opfattelse, at der til Igangsættelse af saadanne Arbejder vilde blive Brug for et Laanebeløb til Købstadkommunerne paa henimod 25 Mill. Kr., saa viste det sig ved nærmere Prøvelse, at dette Tal reduceredes til 7 Millioner, ja, egentlig til 5 Mill. Kr. Staten har jo ogsaa erklæret sig rede til at give sit Bidrag til at bære den øgede Byrde, som Kommunerne har overtaget, men som Fagorganisationerne efter min Mening, hvad jeg ogsaa tidligere har udtalt, burde have taget sin væsentlige Del af, thi ved den Lov, som gennemførtes i forrige Rigsdagssamling, bevilgedes der 1 Mill. Kr. til Dækning af eventuelt øgede Hjælpekasseudgifter i Vinteren 1927—28, sammenlignet med Vinteren 1926—27. Der er nu tilgaaet Ministeriet Meddelelser om Størrelsen af disse Udgifter i afvigte Vinter, og en Fordeling er foretaget, saaledes at disse Penge nu er til Kommunerne Disposition. Jeg gav jo sidste Efteraar overfor Repræsentanter for de danske Købstæder Tilsagn om at ville bestræbe mig for at tilvejebringe Støtte til Udførelse af Arbejder, der igangsattes til Afhjælpning af Arbejdsløsheden, men som enten ikke kunde udføres som Nødhjælpsarbejder, eller som kun kunde udføres paa denne Maade efter Overvindelse af meget store Vanskeligheder.

Jeg har for nylig, saaledes som jeg for Resten har oplyst her i dette høje Ting, rettet en Henstilling til Finansudvalget om Bemyndigelse til at faa stillet et Beløb af indtil 1 Mill. Kr. til Raadighed til Fordeling blandt Kommuner, der har udført saadanne Arbejder til Aflastning af Arbejdsløsheden. Naar det nøjagtige Beløb ikke kan opgives paa nærværende Tidspunkt, skyldes det, saaledes som jeg ogsaa har oplyst for det høje Ting, at Indberetningerne om Karakteren af de Arbejder, som er udført af Kommunerne, har været meget lidet fyldestgørende, men naar det endelige Materiale